

Maag Darm Leverziekten (MDL)

Levercirrose - Pools

Marskość wątroby

Wprowadzenie

Zostali Państwo przyjęci z powodu marskości wątroby. Lekarz prowadzący Państwa leczenie poinformował już skąd mogła pojawić się choroba. Broszura niniejsza umożliwi Państwu jeszcze raz na spokojnie zapoznać się z tymi informacjami.

Informacje ogólne

Wątroba

Wątroba to organ, który pełni wiele ważnych funkcji. Oprócz wytwarzania żółci, magazynuje witaminy i minerały. W wątrobie powstaje wiele bardzo ważnych substancji takich, jak białka i tłuszcze. Oprócz tego wątroba unieszkodliwia działanie trujących substancji i leków. Pełni również ważną rolę w dostarczaniu energii organizmowi. Wątroba to wyjątkowy organ posiadający duże rezerwy i dużą zdolność do samonaprawy. Znajduje się po prawej stronie u góry jamy brzusznej, tuż za żebrami. U dorosłych waży około półtora kilograma, a jej rozmiar przypomina piłkę do gry w piłkę nożną.

Powstawanie marskości wątroby

Kiedy występuje marskość wątroby w wątrobie istnieje tak wiele blizn, że niszczą jej strukturę. Nazywa się to również „bliznowaceniem wątroby”. Marskość może powstać w wyniku chronicznej infekcji (np. w wyniku żółtaczk typu B), zatrucia (np. alkoholem) lub chronicznej choroby (wątroby). Najpierw w wyniku tego dochodzi do zapalenia komórek wątroby, a następnie ich obumarcia. W miejscu martwych komórek powstaje tkanka bliznowata. Uszkodzenie wątroby powiększa się i wątroba coraz gorzej działa.

Bliznowacenie i uszkodzenie wątroby postępuje tak długo, jak długo występuje jego przyczyna. Najważniejsze jest zatrzymanie tego procesu odpowiednio wcześnie. Jeśli dochodzi do zniszczenia zbyt wielkiej części zdrowej tkanki i krew nie może swobodnie przepływać przez wątrobę, pojawiają się poważne problemy.

Podjęcie leczenia w odpowiednim czasie, może doprowadzić do zniknięcia marskości i zapobieżenia powikłaniom. Kiedy podejmując leczenie nie można usunąć przyczyny marskości wątroby, marskość postępuje. W końcu może doprowadzić do niewydolności wątroby.

Objawy marskości wątroby

Do marskości wątroby dochodzi powoli. Na początku objawy nie występują w ogóle lub są nieznaczne. Pojawiają się, kiedy uszkodzenie wątroby jest większe. Możliwe dolegliwości i objawy to:

- Nudności.
- Pogorszenie apetytu.
- Utrata wagi.
- Zanik mięśni.
- Zmęczenie i osłabienie.
- Ból brzucha.
- Żółtaczka (icterus): zażółcenie białek oczu i skóry.
- Świąd.
- Brzydki oddech.
- Drobne pajęczkowate naczynia krwionośne na klatce piersiowej i ramionach.
- Ciemne plamy na skórze twarzy i rumień na wewnętrznej części dłoni.
- Zatrzymanie miesiączki u kobiet.
- Pojawienie się piersi i impotencja u mężczyzn.

Kiedy wątroba w wyniku marskości nie działa prawidłowo przez dłuższy czas, może dojść do powikłań. Marskość wątroby może powodować wzrost ciśnienia krwi w jej naczyniach krwionośnych. W wyniku tego utrudniać w nich przepływ i powodować wzrost ciśnienia w żyłę wrotnej. Nazywa się to również nadciśnieniem wrotnym.

Kiedy powstanie nadciśnienie wrotne, mogą pojawić się następujące objawy:

- Z powodu podwyższonego ciśnienia więcej krwi przepływa przez śledzionę. Może to spowodować jej powiększenie.
- Żylaki (varices) w przełyku, żołądku i odbytnicy. Z powodu zwiększonego ciśnienia w żyłę wrotnej krew szuka ujścia do innych naczyń krwionośnych. W ten sposób powstają żylaki, które mogą spowodować krwawienie zagrażające życiu.
- Zatrzymanie płynu w jamie brzusznej (wodobrzusze). Z powodu wysokiego ciśnienia w żyłę wrotnej, płyn z naczyń krwionośnych trafia do jamy brzusznej. Kiedy wiele płynu znajdzie się w jamie brzusznej może to prowadzić do dolegliwości brzucha i problemów z oddychaniem.
- Uwypuklenie naczyń krwionośnych na ścianie brzucha.

Marskość wątroby utrudnia rozkład trujących substancji. W wyniku tego może powstawać za dużo amoniaku, ponieważ wątroba nie jest w stanie go rozłożyć. Może to doprowadzić do encefalopatii wątrobowej. Dolegliwości, które wywołuje encefalopatia to trudności z wykonywaniem bardziej skomplikowanych działań, apatyczna ospałość i splątanie, w którego wyniku chory może zapaść w śpiączkę.

Powikłaniem marskości wątroby może być zaburzenie pracy nerek zwane zespołem wątrobowo-nerkowym.

Postawienie diagnozy

Postawienie diagnozy wymaga przeprowadzenia różnych badań.

- Badanie krwi: określa jak sprawnie działa wątroba.
- USG: uwidacznia ewentualne zmiany w tkance i naczyniach krwionośnych.
- Gastroskopia: wykonujemy ją u pacjentów, u których istnieje podejrzenie żylaków przełyku lub żołądka. Podczas tego badania możemy obejrzeć wnętrze przewodu pokarmowego i żołądka. Jeśli żylaki się tam znajdują,

podejmujemy działania interwencyjne, np. zakładamy na żyłki przełyku gumowe opaski.

- Tomografia komputerowa i rezonans magnetyczny: przy pomocy tych badań można stwierdzić występowanie nieprawidłowości w wątrobie. Umożliwiają one wykonanie szczegółowych zdjęć tego organu.
- Punkcja pod kontrolą USG/biopsja wątroby: badanie przeprowadzamy w miejscowym znieczuleniu, podczas którego przez ścianę brzucha do wątroby pacjenta wprowadzamy wydrążoną igłę. Przy pomocy tej igły pobieramy z wątroby niewielki fragment tkanki (bioptat). Bioptat poddajemy badaniu. Dzięki bioptatowi możemy stwierdzić, co jest przyczyną marskości wątroby i ustalić, czy doszło do zapalenia wątroby. Czasami właściwe miejsce wkłucia wybieramy korzystając z USG.
- Fibroscan: przy pomocy tej metody mierzymy ilość tkanki bliznowatej.

Wykonywane badania

Wykrycie marskości wątroby we wczesnym stadium umożliwia wątrobie powrót do prawidłowego działania. Pomóc w tym może zdrowy styl życia. Kiedy przyczyny marskości wątroby nie da się leczyć, choroba może się pogarszać i powodować powstawanie ciągle większych bliznowaceń. Marskość wątroby może ustabilizować się na wiele lat, ale również ulegać pogorszeniu. W końcu może doprowadzić do niewydolności wątroby. W niektórych przypadkach można przeprowadzić jeszcze przeszczep wątroby. Sprawę tę omawia lekarz.

Stowarzyszenie pacjentów

Holenderskie Stowarzyszenie Pacjentów Wątroby (Nederlandse Leverpatiënten Vereniging – NLV) to aktywnie działająca organizacja skupiająca wszystkich tych, których dotyczą schorzenia wątroby: pacjentów, członków rodzin, ośrodki zajmujące się leczeniem i opieką oraz inne powiązane podmioty. Stowarzyszenie dostarcza materiały informacyjne, edukuje, umożliwia dzielenie się doświadczeniami i odgrywa ważną rolę jako rzecznik interesów pacjentów z chorobą wątroby. Więcej informacji znajduje się na stronie: <https://www.leverpatientenvereniging.nl/>

Pytania. Jeśli po zapoznaniu się z tymi informacjami mają Państwo jeszcze jakieś pytania, to mogą je Państwo zadać podczas następnej wizyty lub skontaktować się z:

**Oddziałem Chorób Żołądka, Jelit i Wątroby
Venlo**

trasa nr 90 (poziom 3) (

☎ (077) 320 58 45

VieCuri Medisch Centrum

Locatie Venlo

Tegelseweg 210

5912 BL Venlo

☎ (077) 320 55 55

Locatie Venray

Merseloseweg 130

5801 CE Venray

☎ (0478) 52 22 22

Meer informatie www.viecuri.nl

Bekijk uw medische gegevens op www.mijnviecuri.nl